

WERKORGANISATIE DEAL-GEMEENTEN

Ontwerp-Programmabegroting 2017

Inclusief meerjarenperspectief 2018-2020

Inhoudsopgave

INLEIDING	5
ALGEMEEN	6
PLAATS EN TAAK VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING	6
DOELSTELLING EN MISSIE	6
TAKEN EN BEVOEGDHEDEN	6
ORGANOGRAM	7
BELEIDSBEGROTING 2017-2020.....	8
PROGRAMMAPLAN	9
PROGRAMMA VTH	9
<i>Inhoud programma VTH (Wat verstaan we onder dit programma?).....</i>	<i>9</i>
<i>Beleidskaders (Waar staat ons beleid beschreven?).....</i>	<i>9</i>
<i>Strategische doelstellingen (Wat willen we bereiken?).....</i>	<i>9</i>
<i>Prioriteiten (Wat zijn onze speerpunten?).....</i>	<i>10</i>
<i>Activiteiten (Wat doen we daarvoor?)</i>	<i>10</i>
<i>Middelen (Wat mag het kosten?).....</i>	<i>10</i>
<i>Trends en knelpunten (Wat gebeurt er om ons heen?).....</i>	<i>11</i>
PARAGRAFEN	17
Weerstandsvermogen	17
Onderhoud kapitaalgoederen.....	21
Verbonden partijen	21
Financiering.....	21
Bedrijfsvoering.....	22
FINANCIËLE BEGROTING 2017-2020.....	27
ALGEMENE UITGANGSPUNTEN.....	28
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN EN DE TOELICHTINGEN	29
TOELICHTING PER CATEGORIE (2017).....	29
TOELICHTING PER CATEGORIE (MEERJAREN-PERSPECTIEF)	33
OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	35
EMU-SALDO	35
UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE	35
INVESTERINGEN	35
ONTWIKKELING ALGEMENE RESERVE	35
ONTWIKKELING VOORZIENINGEN.....	36
VASTSTELLINGSBESLUIT	37
BIJLAGE 1 – BEZUINIGINGSPLAN 2015-2018	38

Inleiding

Deze begroting is evenals voorgaande begrotingen volgens de geldende voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) ingericht. Door toepassing van de voorschriften van dit besluit is de begroting opgesplitst in twee delen, namelijk de beleidsbegroting en de financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen. In de financiële begroting wordt een overzicht gegeven van de baten en lasten inclusief een toelichting daarop.

De programma's worden beschreven met behulp van de zogenaamde 3-W's en wel in de opzet "Wat willen we bereiken?", "Wat gaan we daarvoor doen?" en "Wat mag het kosten?".

In deze begroting zijn uitsluitend die paragrafen opgenomen, die voor de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten van toepassing zijn.

De integrale kostprijsberekening (IKB) zoals vastgesteld op 3 april 2013 is opgenomen in deze begroting. De DVO's 2016 zijn het uitgangspunt voor de berekening van de gemeentelijke bijdrage 2017-2020.

Algemeen

Plaats en taak van de Gemeenschappelijke Regeling

De gemeenten Delfzijl, Eemsmond, Appingedam en Loppersum (DEAL) werken voor wat betreft de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) samen met als doelen een hogere mate van doelmatigheid, doeltreffendheid, continuïteit, beheersbaarheid, aansturing, afstemming en kwaliteit. De genoemde gemeenten hebben hiertoe de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten opgericht. De organisatie is vanaf 1 januari 2011 operationeel. Met de afzonderlijke gemeenten worden dienstverleningsovereenkomsten gesloten; hierin staat verwoord welke producten de gemeenten van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten verwachten. Hierop is vervolgens het rapportagesysteem van de Werkorganisatie afgestemd, zodat ook adequaat kan worden teruggekoppeld over bereikte resultaten. Die terugkoppeling vindt plaats per 1 mei, 1 september en 31 december van elk begrotingsjaar.

Met instemming van de colleges van de vier deelnemende gemeenten worden ook taken verricht voor derden. Om de continuïteit van het werk te waarborgen is een contract overeengekomen met een op het gebied van VTH gespecialiseerd bureau, dat de taken in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de Werkorganisatie op zich neemt als de capaciteit binnen de eigen organisatie op enig moment niet toereikend is. Hiermee wordt ook bereikt, dat de DEAL-gemeenten zich verzekerd weten van uitvoering van de bij dienstverleningsovereenkomst afgesproken taken.

Doelstelling en Missie

De Werkorganisatie heeft als doel de doelmatigheid, doeltreffendheid, beheersbaarheid, aansturing en onderlinge afstemming en kwaliteit van de VTH-taken binnen het grondgebied van de deelnemende gemeenten te versterken.

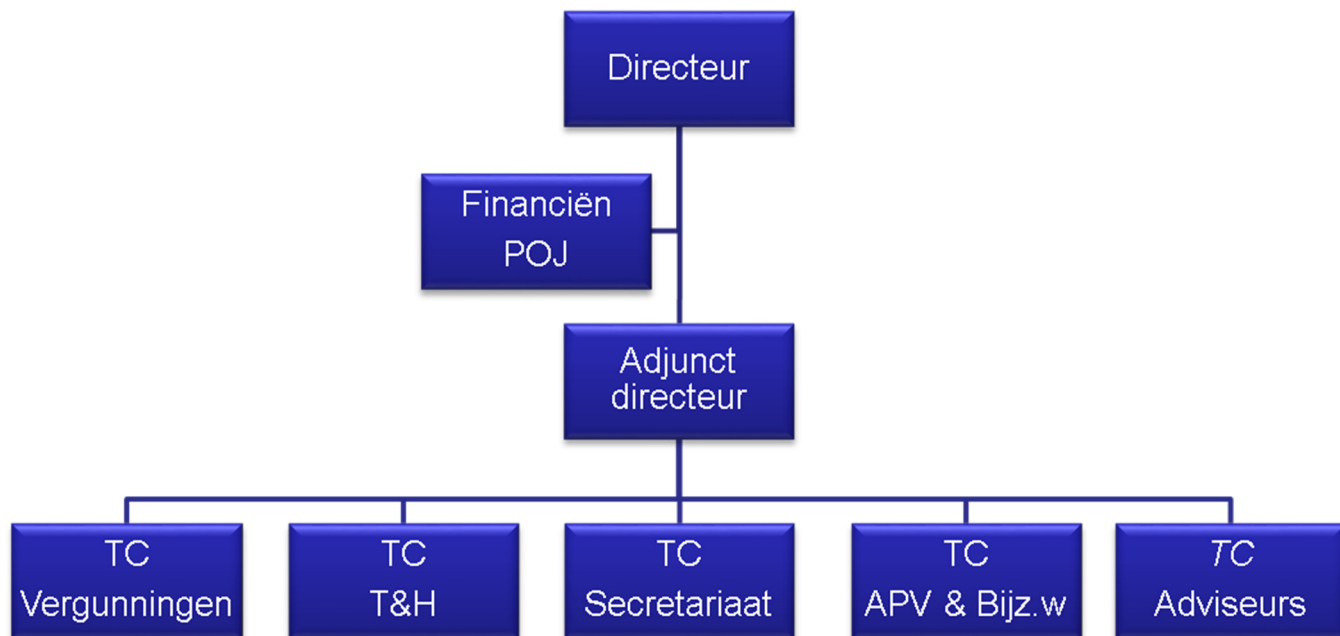
De missie van de Werkorganisatie is door een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de VTH-taken bij te dragen aan een veilig, duurzaam en leefbaar stedelijk- en plattelandsgebied.

Taken en Bevoegdheden

Aan de Werkorganisatie is de uitvoering van VTH-taken vanuit de deelnemende gemeenten opgedragen. Per gemeente zijn verschillen te constateren, die flexibiliteit vragen van de Werkorganisatie en de daarbinnen functionerende medewerkers.

De werkwijzen binnen de Werkorganisatie voldoen aan de vereisten conform vigerende wetgeving. Door middel van audits wordt getoetst of dit daadwerkelijk het geval is.

Organogram

Het algemeen bestuur bestaat uit 8 leden. Iedere deelnemende gemeente wijst 2 collegeleden aan als bestuursleden van de Werkorganisatie DEAL.

Het dagelijks bestuur bestaat uit 4 leden en wordt vertegenwoordigd door één collegelid van elke deelnemende gemeente.

De directeur van de Werkorganisatie DEAL is de heer G.H. Aalderink.

Beleidsbegroting 2017-2020

Programmaplan

Het programmaplan bevat de te realiseren programma('s), het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag van onvoorzien.

Programma VTH

De beleidsbegroting omvat één programma, namelijk het programmaplan VTH-taken.

Inhoud programma VTH (Wat verstaan we onder dit programma?)

In het bedrijfsplan wordt op hoofdlijnen omschreven welke taken door de Werkorganisatie worden uitgevoerd. In de dienstverleningsovereenkomsten is meer specifiek aangegeven welke producten met welke omvang aan de Werkorganisatie DEAL-gemeenten worden opgedragen.

Beleidskaders (Waar staat ons beleid beschreven?)

Omschrijving nota of plan
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)
Provinciale Handhavingsstrategie
Nalevingsbeleids fysieke leefomgeving DEAL 2011-2016
Welstandsnota, Beelkwaliteitsplan
Vergunningenbeleid
Erfgoedverordening
Intergemeentelijk bodembeleidsplan regio noord (2014-2018)
Gemeentelijke bouwverordening
APV
Kapverordening
Evenementennota
Drank- en horecaverordening
Archeologie Nota
Wet VTH
Omgevingswet

Strategische doelstellingen (Wat willen we bereiken?)

De strategische doelen voor dit programma omvatten:

1. de adequate uitvoering van de wettelijke- en keuzetaken binnen het taakveld Wabo (onder meer op basis van de opgestelde risicomatrix);

2. de adequate uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke verordening en Bijzondere Wetten;
3. de adequate uitvoering van het Werkprogramma.

Prioriteiten (Wat zijn onze speerpunten?)

1. Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1 en het op adequaat niveau uitvoeren van de verplichte Wabotaken;
2. APV-taken en taken voortvloeiend uit de Bijzondere Wetten;
3. Nakomen van de verplichtingen vanuit de servicenormen;
4. Slagvaardigheid en positionering in het bevestigingsdossier;
5. Vormgeven aan het concept "integraal toezicht";
6. Focussen op een toekomstbestendige organisatie;
7. Goede invulling geven aan de verantwoordelijkheden in het kader van de opdrachtgever-/opdrachtnemersrelatie met de gemeenten. De dienstverleningsovereenkomsten vormen hierbij een belangrijk hulpmiddel;
8. Optimalisering van de automatisering (mede op basis van de uitkomsten van het informatiebeleidsplan 2011). Dit zowel in relatie tot de DEAL-gemeenten als ten opzichte van de Omgevingsdienst Groningen;
9. De organisatorische aspecten van de samenwerking tussen de gemeentelijke diensten en de Werkorganisatie DEAL-gemeenten;
10. Vitaliteit.

Activiteiten (Wat doen we daarvoor?)

De activiteiten die per individuele gemeente moeten worden uitgevoerd, worden vastgelegd in dienstverleningsovereenkomsten.

Middelen (Wat mag het kosten?)

Programma VTH-taken	2016	2017	2018	2019	2020
Lasten	3.554.502	3.621.381	3.624.465	3.642.825	3.661.185
Baten	262.500	113.625	113.625	113.625	113.625
Saldo	3.292.002	3.507.756	3.510.840	3.529.200	3.547.560
Toename per jaar		6,6%	0,1%	0,5%	0,5%

In de financiële begroting wordt, daar waar nodig, ingegaan op de totstandkoming van de ramingen.

Trends en knelpunten (Wat gebeurt er om ons heen?)

Herindeling Groninger gemeenten

Uit het rapport “Grenzeloos Gunnen” (2013) van de visitatiecommissie “Bestuurlijke toekomst Groningen” wordt duidelijk dat een herindeling van de Groninger gemeenten dringend gewenst is om zo de maatschappelijke opgaven van onze regio beter het hoofd te kunnen bieden. Hoewel met de Groninger gemeenten/VGG is afgesproken dat gemeenten eind 2015 duidelijkheid zouden geven over hun eindbeeld van de bestuurlijke organisatie, is er begin 2016 voor de zeven gemeenten in Noord-Groningen nog steeds geen definitieve duidelijkheid in dezen gekomen. Wel zijn ze het erover eens dat het nodig is om grotere gemeenten te vormen, om de taken die op hen afkomen goed te kunnen uitvoeren. Diverse herindelingsvarianten zijn daarbij denkbaar. De voorkeursvariant van de provincie gaat daarbij uit naar de 'G7-variant'. Hoe de beoogde herindeling zich gaat verhouden tot organisaties als de Omgevingsdienst Groningen en de Werkorganisatie DEAL, zal moeten blijken.

Wet kwaliteitsborging (Wkb)

Invoering van de Wkb betekent voor gemeenten dat zij niet langer toezicht houden op het bouwen voor wat betreft de naleving van die voorschriften. In plaats daarvan toetsen zij of toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging worden toegepast die geschikt zijn voor de risicoklasse van het bouwwerk en of de gekozen kwaliteitsborger gerechtigd is om het instrument toe te passen. Dit vergt minder personele inzet van ambtenaren met een bouwtechnische achtergrond. Gemeenten houden bij vergunningverlening echter wel hun taken in het kader van de toetsing aan bestemmingplannen, bouwverordening, welstand en omgevingsveiligheid. Een groot deel van de werkzaamheden in het kader van de vergunningverlening voor het bouwen zal dus blijven bestaan. Gemeenten houden ook het toezicht en de handhaving voor de bestaande bouw.

Invoering van de Wkb zal beginnen bij de laagste gevolgklasse. Invoering van de wet neemt niet weg dat ook na invoering van het nieuwe stelsel nog inhoudelijke kennis inzake het Bouwbesluit 2012 bij gemeenten beschikbaar moeten zijn. Ook na eventueel volledige doorvoering van kwaliteitsborging door private partijen, zullen gemeenten als bevoegd gezag nog over inhoudelijke kennis moeten kunnen beschikken in het kader van omgevingsveiligheid, toezicht bestaande bouw of het beoordelen van verbouwplannen voor monumenten. De mate waarin dat het geval dient te zijn, zal nog nader worden verkend.

Begonnen wordt met eenvoudige nieuwbouw en seriematige verbouw.

Onderstaande bouwwerken – vallend onder gevolgklasse 1 – zullen na invoering van de Wkb niet direct onder het nieuwe regime vallen:

- verandering aan een bouwwerk indien de constructie wijzigt. Wijzigingen van de constructie in combinatie met een vergunningsvrije activiteit – denk aan een doorbraak t.b.v. een aanbouw – zijn en blijven overigens vergunningsvrij;

- een verbouwing waarbij de indeling in brandcompartimenten wordt gewijzigd;
- het meerlaags bijbehorende bouwwerk;
- het bijbehorende bouwwerk hoger dan 5 meter;
- het niet op de grond staande bijbehorende bouwwerk (zoals bijvoorbeeld een dakopbouw).

Voor alle gevallen hiervoor geldt dat ze wel onder het stelsel vallen indien sprake is van seriematige aanpak.

Tijdens het algemeen overleg over het wetsvoorstel in maart 2016, bleek overigens dat over de voortgang van het wetsvoorstel nog weinig duidelijkheid werd gegeven door minister Blok.

Wetsvoorstel VTH en modelverordening Kwaliteit VTH

Op 8 december 2015 is het wetsvoorstel vergunningverlening toezicht en handhaving (VTH), onverkort door de Eerste Kamer aangenomen. Doelstelling van deze wet is: een veilige en gezonde leefomgeving, door het bevorderen van de kwaliteit van en samenwerking bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht.

Het nieuwe VTH-stelsel, dat vanaf 2010 samen door alle provincies en gemeenten is opgebouwd, bevat een landelijk dekkend stelsel van 29 omgevingsdiensten. Ook zijn in de wet afspraken gemaakt over de kwaliteitsverbetering waar de provincies en gemeenten als bevoegd gezag verantwoordelijk voor zijn.

Daartoe hebben de VNG en het IPO een modelverordening opgesteld waarin de kwaliteit van de VTH-werkzaamheden wordt geborgd. De modelverordening is gebaseerd op de zogeheten kwaliteitscriteria 2.1 Deze criteria worden in de praktijk al breed toegepast. Ook de Werkorganisatie voldoet grotendeels aan deze criteria. Met het model kunnen provincies en gemeenten op meer uniforme wijze de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken regelen. Gemeenten en provincies die samenwerken in een RUD moeten hun verordeningen op elkaar afstemmen, zodat de kwaliteit binnen een RUD gelijk georganiseerd wordt.

Gemeenten en provincies nemen in deze verordening zelf verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de uitvoering. Horizontaal toezicht staat hierbij centraal: gemeenteraden en Provinciale Staten zien toe of de kwaliteitsdoelen worden gehaald.

Integraal toezichtprotocol

Vanuit de praktijk is er een duidelijke behoefte gebleken aan een efficiënte leidraad voor de uitvoering, uitwisselbaarheid van gegevens, éénduidigheid bij het stellen van prioriteiten en bij de beoordeling van de kwaliteit van controles. Nu de Wabo in werking is getreden en de VTH-kwaliteitseisen zijn opgenomen in de wetgeving, is het duidelijk dat toezicht moet plaatsvinden met goede onderliggende beleids- en uitvoeringsinstrumenten. Hiertoe is inmiddels een zogeheten Integraal Toezichtprotocol (ITP) opgesteld, waar handhavende instanties gebruik van kunnen maken. In het kader van de hiervoor genoemde kwaliteitscriteria zullen uitvoeringsdiensten in de nabije toekomst naar verwachting overstappen op het ITP-systeem (of een daarmee vergelijkbaar systeem). Ook de Werkorganisatie oriënteert zich hier op.

Wetsvoorstel Omgevingswet aangenomen

Op 1 juli 2015 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel Omgevingswet aangenomen. Het ministerie van I&M werkt nog aan de bijbehorende AMvB's. In het voorjaar van 2016 wordt de mogelijkheid geboden om via een consultatieronde mee te praten over de invulling van deze AMvB's.

Het kabinet wil de Omgevingswet in 2018 in werking laten treden. De invoering van deze wet is een enorme operatie die alleen kan slagen als vroegtijdig met de implementatie wordt begonnen. Daarom hebben het Rijk, het IPO, de Unie van Waterschappen en de VNG op 1 juli het Bestuursakkoord implementatie Omgevingswet ondertekend. Daarin staan afspraken over hoe gemeenten worden ondersteund bij de voorbereiding op de komst van de Omgevingswet. Het bestuursakkoord heeft ten doel de gezamenlijke koers te bepalen, zodat de wet op een goede manier kan worden gebruikt vanaf het moment van inwerkingtreding. De VNG geeft aan dat het goed is dat er nu al afspraken liggen over hoe gemeenten worden voorbereid op hun grotere rol in het fysieke domein. De invoeringsbegeleiding moet zorgen voor een soepele toepassing van de Omgevingswet vanaf het moment dat die is ingevoerd. Om maatwerk te kunnen leveren nemen alle partijen (Rijk, VNG, IPO en UvW) regie voor de ondersteuning van dit overgangsproces voor hun eigen achterban. Een gezamenlijke 'Programmaraad implementatie' coördineert de samenhang tussen de ondersteuning.

Landelijke Handhavingsstrategie

De Landelijke Handhavingsstrategie kan gezien worden als een instrument voor uitvoerders om hun praktijken op elkaar af te stemmen. Lokale/regionale bestuurlijke afwegingsruimte zit vooral in keuzes over toezichtprioriteiten en de manier van toezicht houden, maar niet in het al dan niet toepassen van de Landelijke Handhavingsstrategie. Ook verbindt de Landelijke Handhavingsstrategie het bestuurs- en strafrecht met elkaar. De betrokken partijen willen zo de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken verbeteren.

Zodra de Landelijke Handhavingsstrategie door de bevoegde gezagen is vastgesteld als eigen strategie, dan wel de eigen strategie in lijn is gebracht met de LHS, zal WODEAL conform het stappenplan van deze handhavingsstrategie handelen.

In de provincie Groningen zal er sprake zijn van 1 uniforme strategie. Kern van de landelijke handhavingsstrategie is een stappenplan.

In de eerste stap worden de bevindingen van de handhaver gepositioneerd in een interventiematrix. In deze matrix worden de mogelijke gevolgen van een overtreding afgezet tegen het gedrag van de overtreder. De handhaver kijkt dus verder dan de bevinding op zich.

Vervolgens (stap 2) bepaalt de handhaver of er verzwarende aspecten zijn die moeten worden betrokken bij de afweging om bestuurs- en/of strafrecht toe te passen. Hoe meer verzwarende aspecten, des te groter de reden om naast bestuursrechtelijk ook strafrechtelijk te handhaven.

In stap 3 bepaalt de handhaver of overleg over de toepassing van het bestuurs- en/of strafrecht geïndiceerd is op basis van de beoordeling van de bevinding met de interventiematrix (stap 1) en de afweging van verzwarende aspecten. Dit overleg beoogt een weloverwogen inzet van het bestuursrecht en/of strafrecht.

Stap 4 gaat uit van het in principe 'zo licht mogelijk' starten met interveniëren (in relatie tot de matrix) gericht op herstel en het vervolgens snel inzetten van zwaardere interventies als naleving uitblijft. Tenslotte (stap 5) worden de doorlopen stappen en genomen beslissingen verifieerbaar en transparant vastgelegd.

Aanpassing beoordelingsrichtlijnen (BRL's)

De Stichting Bouwkwiteit heeft conform het verzoek van minister Blok van 19 november 2015 alle in het kader van de Verordening Bouwproducten ter discussie gestelde maar niet afdoende aangepaste beoordelingsrichtlijnen (BRL's) uit haar publicaties verwijderd. Verder zijn vrijwel alle KOMO BRL's eveneens uit de publicaties verwijderd, inclusief KOMO BRL's die niet op de lijst van de minister voorkwamen. De certificaten afgegeven op deze BRL's zijn daarmee niet langer een wettig erkend bewijsmiddel dat aan de vermelde voorschriften uit de Nederlandse bouwregelgeving voldaan wordt, bijvoorbeeld bij het aanvragen van een omgevingsvergunning.

Wet Natuurbescherming aangenomen

Op 1 juli 2015 is het wetsvoorstel Wet Natuurbescherming aangenomen door de Tweede Kamer. Provincies en Rijk hebben hiermee veel werk verzet: zo zijn drie natuurwetten samengevoegd (Natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet en Boswet) en wordt het natuurbeheer gedecentraliseerd naar provincies.

De rol die gemeenten spelen bij de wettelijke bescherming van plant- en diersoorten wordt steeds groter. Wanneer een burger/ondernemer een activiteit wil uitvoeren waarvoor zowel een vergunning nodig is in het kader van de Wabo als de Wet natuurbescherming, dienen beide vergunningsaanvragen bij de gemeente te worden ingediend. De gemeente heeft vervolgens de verantwoordelijkheid om na te gaan of de aanvraag volledig is en wordt geacht via het bestemmingsplan, de eigen natuurambitie en een toets op volledigheid van de aanvraag een actieve rol spelen bij de bescherming van natuur. Deze rol wordt met het wetsvoorstel Natuurbescherming alleen maar belangrijker omdat bij omgevingsvergunningplichtige activiteiten het aanhaken van de natuurwetgeving niet meer optioneel maar verplicht is.

Bij diverse activiteiten uit de omgevingsvergunning is de kans op effecten op beschermde soorten overigens redelijk groot te noemen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het bouwen van een dakkapel en aanwezigheid van vleermuizen of het kappen van bomen met nestelende vogels.

Normen voor (bijna) energieneutraal bouwen

Vanaf eind 2020 moeten alle nieuwe gebouwen in Nederland 'bijna energieneutrale gebouwen' (BENG) zijn. In de brief aan de Tweede Kamer van 2 juli 2015 zijn de eisen aan bijna energieneutrale gebouwen gepubliceerd. De energieprestatie wordt uitgedrukt in drie BENG-indicatoren die de EPC als indicator gaan vervangen. Verder zullen in het kader van de modernisering van de bouwregelgeving de bepalingen van de energieprestatie veranderen. Tot dit gereed is, kunnen de BENG-indicatoren

bepaald worden uit de deelresultaten van de EPC-berekeningen volgens NEN 7120. De hoogte van de eis verschilt per gebruiksfunctie.

Vierde tranche Activiteitenbesluit

De 4e tranche van het Activiteitenbesluit wordt medio 2016 verwacht. Onder andere ziekenhuizen, gieterijen, hondenkennels en asbest-verwijderingsbedrijven komen onder het besluit te vallen. Ook komen er erkende energiebesparende maatregelen in de Activiteitenregeling en is er een aantal wijzigingen ter verduidelijking van voorschriften, verlichting van lasten en reparatiepunten.

Hiermee komen nog meer vergunningplichtige activiteiten onder het Activiteitenbesluit te vallen. Het gaat om o.a. ziekenhuizen, gieterijen, defensie-inrichtingen, hondenkennels en asbestverwijderingsbedrijven. Deze bedrijven zijn veelal al ondergebracht bij de ODG en zullen dat ook blijven na implementatie van de 4e tranche.

Planning BRO bijgesteld

Een wetsvoorstel van minister Schultz van Haegen (Infrastructuur en Milieu) moet ervoor zorgen dat overheden gegevens over de ondergrond centraal registreren in een BasisRegistratie Ondergrond (BRO)..De ondergrond wordt steeds meer van belang. Naast waterwinning en delfstoffenwinning wordt de bodem in toenemende mate gebruikt voor koude-warmteopslag, ondergrondse opslag van gas of CO2 maar ook voor het bouwen van tunnels of het winnen van zand. Informatie over al die activiteiten in de ondergrond moet beter worden vastgelegd. De gedachte achter deze BRO is dat onder meer uitgevoerd bodemonderzoek, monitoringsgegevens en mijnbouwvergunningen systematisch worden vastgelegd waardoor het eenvoudig op één centrale digitale plek kan worden teruggevonden. Voor de Werkorganisatie zal een en ander meer werk met zich meebrengen.

De BRO is nog niet gereed (planning was 1-1-2016), informatie over de aansluitprocedure is nog niet voorhanden.

PAS in werking getreden

De Natuurbeschermingswet 1998 bepaalt dat nieuwe economische activiteiten (of uitbreiding van bestaande) in en rond Natura 2000-gebieden moeten worden getoetst op hun effect op de natuur. De effecten van stikstof zijn een belangrijk aspect. Vanaf 2008 is de vergunningverlening moeizaam verlopen. Weliswaar daalt de stikstofdepositie op landelijk niveau nog steeds, maar voor individuele gevallen kan vaak niet worden aangetoond dat ze geen significante negatieve gevolgen hebben voor de natuur. De Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS) is het antwoord op de vastgelopen vergunningverlening. In het op 19 juni 2015 bekend gemaakte Besluit grenswaarden PAS is bepaald dat de grenswaarden worden vastgesteld op 1,0 mol (= 14 gram per hectare) per hectare per jaar.

Dossier Gaswinning

De Nationaal Coördinator Groningen (NCG) presenteerde op 18 december 2015 de bijgestelde versie van het meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen, waarvan de uitvoering op 1 januari 2016 is gestart. Het programma richt zich op de volgende thema's: veiligheid; versterking kwetsbare woningen en gebouwen vanuit de kern van het aardbevingsgebied; verbeteren van de schadeafhandeling; samen met inwoners aan de slag met het thema veiligheid in huis, straat, buurt, wijk en dorp. In 2016 worden corporatiewoningen versterkt en wordt in samenspraak met inwoners en gemeenten gestart met het voorbereiden van versterken van woningen. De instelling van de NCG beoogt een meer doeltreffende aanpak van de problematiek te realiseren door een doelmatige organisatie (op alle niveaus: rijks-provinciaal en gemeentelijk niveau) van beleid en uitvoering, bundeling van beschikbare menskracht en middelen en door besluitkracht met betrekking tot de noodzakelijke maatregelen.

De NCG heeft/krijgt o.a. bevoegdheden op het vlak van: het (laten) ontwikkelen van integrale programma's; ruimtelijke coördinatie; uitvoeringsbesluiten, zoals bouw- en sloopvergunningen, omgevingsvergunningen, eventuele ontheffingen van bestemmingsplannen; aanwijzing gebieden voor modernisering en vervanging van gebouwen; aanschrijving in het kader van de Woningwet en onteigening.

Prioritair in het Gasdossier zijn de gevallen waar zogenaamde level 0 + 1-maatregelen moeten worden doorgevoerd. Dit zijn panden waarbij het gevaar wordt weggenomen of het pand wordt veilig gesteld. Voorbeelden die hierbij genoemd kunnen worden zijn het verwijderen/vervangen van schoorstenen en ornamenten of het vervangen van een scheefstaande muur.

Welke rol voor de Werkorganisatie zal zijn weggelegd in het kader van een adequate afhandeling van vergunningaanvragen middels implementatie van het concept van *compliance management*, zal moeten blijken.

Uitvoering D&H-taken voor derden

De toezichthouders drank en horeca hebben vanaf 2014 in een pilot-project voor in totaal 17 gemeenten (beperkt) toezicht uitgevoerd voor deze nieuwe wettelijke taak. De positieve evaluatie van de pilot heeft geleid tot het voornemen om deze werkzaamheden te continueren. De eerste concept-DVO's daartoe zijn inmiddels opgesteld.

Paragrafen

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's. Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de organisatie in staat is om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. De weerstandscapaciteit is de middelen en mogelijkheden waarover de Werkorganisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Een risico kan worden gedefinieerd als de kans waarop een gebeurtenis zich kan voordoen en welke impact deze gebeurtenis heeft. Voor de bepaling van het weerstandsvermogen zijn alleen die risico's van belang waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (bv het afsluiten van een verzekering). Het weerstandsvermogen is voldoende indien het saldo van de weerstandscapaciteit minus de aanwezige risico's positief is.

Weerstandscapaciteit

1. de onvoorziene uitgaven

In de begroting is voor dekking van niet voorziene uitgaven een structureel bedrag opgenomen van € 5.750. In de begroting wordt als uitgangspunt een vast bedrag opgenomen.

2. algemene reserve

De hoogte van de algemene reserve bedraagt ná de verwerking van het resultaat uit de (concept) jaarstukken 2015 € 402.000 positief. In 2015 heeft het bestuur besloten om in 2016 maximaal € 150.000 in te zetten voor de nadeelgemeenten in verband met de invoering van de Integrale Kostprijsberekening. In de begroting 2017 is het voorstel om € 77.000 te onttrekken aan de Algemene reserve in verband met de invoering van het Individueel KeuzeBudget. Rekening houdend met deze onttrekkingen bedraagt de beschikbare algemene reserve € 175.000.

3. bestemmingsreserve Risico-opslag

De reserve Risico-opslag bedraagt ná de verwerking van het resultaat uit de (concept) jaarrekening 2015 € 470.000 positief. Dit bedrag is inclusief de toevoeging in verband met de declaratie inzake het dossier Gaswinning.

4. overige bestemmingsreserves

Naast de twee aangenomen reserves zijn er op dit moment geen bestemmingsreserves aanwezig.

5. de stille reserves

Stille reserves zijn activa die tegen nul zijn gewaardeerd of waarvan de boekwaarde (beduidend) onder de handelswaarde liggen. De meeropbrengsten die bij verkoop ontstaan kunnen voor andere doeleinden worden aangewend. De Werkorganisatie heeft géén stille reserves.

6. de niet-benutte belastingcapaciteit

Aangezien de Werkorganisatie geen inkomsten genereert middels belastingheffing en/of leges, is er géén sprake van een niet-benutte belastingcapaciteit. De heffing van de leges vindt plaats door de deelnemende gemeenten. De verantwoording van de leges vindt eveneens bij de deelnemende gemeenten plaats.

7. mogelijke bezuinigingsmaatregelen

Bij de start van de organisatie hebben de DEAL-gemeenten de Werkorganisatie een formatieve bezuinigingstaakstelling van 10% opgelegd. Deze taakstelling is gerealiseerd. Naast deze formatieve taakstelling heeft de organisatie een nieuwe bezuinigingstaakstelling opgelegd gekregen van € 358.000. De bezuinigingsmaatregelen hebben geen invloed op de omvang van de weerstandscapaciteit. Nieuwe bezuinigingsmogelijkheden worden op dit moment niet reëel geacht.

Totale weerstandscapaciteit

De totale (verwachte) weerstandscapaciteit van de Werkorganisatie ziet er als volgt uit:

<i>Nr.</i>	<i>Onderdeel</i>	<i>Bedrag</i>
1.	Onvoorziene uitgaven	€ 5.750
2.	Algemene Reserve	€ 175.000
3.	Bestemmingsreserve Risico-opslag	€ 470.000
4.	Bestanddelen bestemmingsreserves	€ 0
5.	Stille reserves	€ 0
6.	Niet-benutte belastingcapaciteit	€ 0
7.	Bezuinigingsmaatregelen	€ 0
	<i>Totaal</i>	€ 650.750

Risico's

De risico's van de Werkorganisatie zijn geïnventariseerd en in kaart gebracht. De inventarisatie heeft plaatsgevonden per team. Hieronder zijn de risico's gebundeld en voor de gehele organisatie onder elkaar gezet. De risico's zijn onderverdeeld naar:

- a. Aansprakelijkheidsrisico's
- b. Risico's op de bedrijfsvoering
- c. Financiële risico's
- d. Risico's i.v.m. externe factoren
- e. Overige risico's

Omschrijving	Kans 1)	Mate van inschatbaarheid	Beheersing 2)	Financiële gevolg	Risico
a. Aansprakelijkheid					
Claims	25%	Slecht	Verminderen	€ 50.000	€ 12.500
b. Bedrijfsvoering					
Ziekte	25%/50%	Redelijk	Accepteren	€ 188.500	€ 35.000
Vacatures	10%	Slecht	Accepteren	€ 65.000	€ 6.500
Wachtgeldverplichtingen	50%	Slecht	Accepteren	€ 130.000	€ 65.000
Ongevallen	10%	Slecht	Verminderen	€ 32.500	€ 3.250
Uitval ICT	10%	Slecht	Accepteren	€ 60.000	€ 6.000
c. Financieel					
Proceskostenveroordeling	50%	Slecht	Accepteren	€ 5.000	€ 2.500
Dwangsomkosten	50%	Slecht	Accepteren	€ 2.520	€ 1.260
Eigen risico verzekering	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
Eigen risico inventaris	10%	Slecht	Verminderen	€ 5.000	€ 500
Gevolgschade	10%	Slecht	Verminderen	€ 25.000	€ 2.500
Integrale kostenprijsberekening	p.m.	Slecht	Accepteren	p.m.	p.m.
d. Externe factoren					
Economische recessie	10%	Slecht	Accepteren	€ 105.000	€ 10.500
Regelgeving	10%	Slecht	Accepteren	€ 65.000	€ 6.500
Modelverordening / kwaliteitscriteria	10%	Redelijk	Accepteren	€ 40.000	€ 4.000
Gaswinning	p.m.	Slecht	Verminderen	p.m.	p.m.
e. Overig					
Kleine risico's	10%	Slecht	Accepteren	€ 10.000	€ 1.000
Totaal				€ 159.510	

Weerstandsvermogen

Op basis van het bovenstaande kan het weerstandsvermogen worden bepaald. De berekening is als volgt:

Weerstandscapaciteit werkorganisatie	€ 651.000
Risico's	€ 160.000
Weerstandsvermogen	€ 491.000

Hieruit kan geconcludeerd worden dat het weerstandsvermogen van de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie DEAL-gemeenten voldoende is. De aanwezige risico's kunnen niet gedekt worden zonder dat de bedrijfsvoering direct gevaar loopt. Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

Beleid

Het beleid betreffende het weerstandsvermogen kan als volgt worden weergegeven:

- de hoogte van het benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks door het Algemeen Bestuur vastgesteld bij de jaarstukken;
- de Algemene Reserve van de Werkorganisatie mag in meerjarenperspectief niet negatief zijn;
- het Algemeen Bestuur stelt op voorstel van het Dagelijks Bestuur een (bestemmings)reserve vast;
- de (incidentele) weerstandscapaciteit wordt in eerste instantie voor zowel incidentele als structurele tegenvallers gebruikt;
- structurele tegenvallers worden, zonder dat daar meevallers tegenover staan, afgedekt in de eerstvolgende meerjarenbegroting;
- de post onvoorzien wordt alleen gebruikt voor incidentele tegenvallers;
- risico's worden jaarlijks beoordeeld en waar nodig aangepast. De inventarisatie wordt verwerkt in de jaarstukken;
- bij de berekening van de weerstandscapaciteit wordt, in verband met de eventuele verrekening van het resultaat met de deelnemende gemeenten, de Reserve Risico-opslag buiten beschouwing gelaten.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kengetallen zoals voorgeschreven in de BBV.

Kengetallen (%)	R2015	B2016	B2017
Netto schuldquote	-18,4%	-24,0%	-23,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-18,4%	-24,0%	-23,0%
Solvabiliteitsratio	64,8%	60,4%	57,7%
Structurele exploitatieruimte	0,9%	0%	0%
Grondexploitatie	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Belastingcapaciteit	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Verklaring en beoordeling

- Netto schuldquote

Netto schuldquote: het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen

- 0% t/m 100%: normaal
- > 100%: weinig leencapaciteit
- > 130%: zeer hoge schuld

De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Aangezien de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL geen langlopende schulden heeft is de netto schuldquote zelfs negatief. Dit betekent (in principe) voldoende mogelijkheden tot het aantrekken van geldleningen.

- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is gelijk aan de netto schuldquote aangezien binnen de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL géén sprake van financiële vaste activa.

- Solvabiliteitsratio

Solvabiliteitsratio: het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger de ratio, hoe groter de weerbaarheid. Normaal is tussen 20% en 70%. Het percentage voor de Werkorganisatie DEAL schommelt tussen deze percentages.

- Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan of de exploitatie structureel in evenwicht is. Een positief percentage geeft een voordelige structurele exploitatieruimte aan, een negatief percentages een nadelige structurele exploitatieruimte. Aangezien het saldo van baten en lasten worden doorberekend aan de deelnemende gemeenten is de structurele exploitatieruimte in de begroting 0%.

- Grondexploitatie

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

- Belastingcapaciteit

Dit kengetal is voor de gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie DEAL niet van toepassing.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het personeel van de Werkorganisatie is gehuisvest in het kantoorpand aan de Gevelsteen 12 te Delfzijl. Dit pand wordt gehuurd. Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening van de Werkorganisatie. Voor wat betreft de inrichting (meubilair en vloerbekleding) dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de Werkorganisatie eveneens verantwoordelijk. Daarnaast heeft de Werkorganisatie een dienstvoertuig in eigendom. In de begroting is rekening gehouden met de hiermee verbonden lasten (€ 4.350).

Verbonden partijen

De Werkorganisatie DEAL-gemeenten heeft geen verbonden partijen.

Financiering

Het doel van de financieringsparagraaf is om het bestuur te informeren over het treasurybeleid en de beheersing van renterisico's.

De Werkorganisatie zal naar verwachting geen gebruik maken van de geld- of kapitaalmarkt. De Werkorganisatie heeft zich geconformeerd aan het treasurystatuut zoals deze is vastgesteld door de gemeente waar de financiële administratie wordt uitgevoerd.

Bedrijfsvoering

Algemeen

De Werkorganisatie staat onder leiding van een directeur. De Werkorganisatie voert de taken uit op het gebied van Wabo vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsook de APV en Bijzondere wetten. Onder de bedrijfsvoering verstaan wij het (doen) functioneren van deze organisatie. Eisen die het bestuur hier aan stelt zijn:

- Rechtmatigheid en doelmatigheid
- Efficiency en effectiviteit
- Transparantie in de uitvoering

Deze eisen vragen een bepaalde cultuur, organisatiestructuur, niveau van automatisering en communicatie. Blijvend zal ingezet worden op verdere verhoging van de kwaliteit van de werkproducten en de daaronder liggende processen.

Personeel en organisatie

Het personeel van de Werkorganisatie DEAL-gemeenten is in dienst van de Gemeenschappelijke Regeling.

TOTAAL FORMATIE-OVERZICHT

Onderdeel	Toegestane formatie	Flexibele schil 2016	Flexibele schil 2017	Budget 2017
Directeur	1,00	0,00	0,00	0
Vergunningen	14,34	2,51	1,50	112.875
Toezicht & Handhaving	13,00	1,13	1,63	120.720
Bedrijfsvoering & ondersteuning	13,10	1,33	1,19	78.755
Totaal	41,44	4,97	4,32	312.350

Budget 2016 299.000

Het budget 2017 ad. € 312.350 (de flexibele schil) is als volgt verwerkt in de financiële begroting 2017:

	2016	2017
Flexibele schil	299.000	312.350
Uitkeringsverplichting	-43.300	-
Bezuiniging (onderdeel van € 358.000)	-	-43.300
Aanpassing budget i.v.m. verminderd werkaanbod	-66.300	-66.300
Efficiencymaatregel (Squit2Go)	-14.000	-14.000
Budget flexibele schil financiële begroting	175.400	188.750

Uren op jaarbasis (formatief)	Fte	Uren
direct productief	37,74	50.949
indirect productief	3,70	4.995
Totaal	41,44	55.944

indirect productief (formatief)	
Directeur	1,00
Adjunct directeur	1,00
Secretarieel en administratieve ondersteuning	1,20
Huishoudelijke ondersteuning	0,50
	3,70

De totale netto kosten bedragen	€ 3.507.756
Direct productieve uren	50.949
Intern rekentarief (kostprijs)	€ 69,00
Tarief Derden plus 15 % opslag	€ 79,40

Indien er additionele diensten voor derden worden verricht, worden deze diensten op basis van werkelijke kosten met een risico-opslag doorberekend.

De teams

Na de per 1 januari 2016 doorgevoerde structuurwijziging kent de Werkorganisatie vijf teams, aangestuurd door een eigen coördinator.

Team Vergunningverlening

Het team Vergunningverlening behandelt vergunningaanvragen, meldingen en ontheffingen.

De werkzaamheden bestaan daarbij uit:

- Uitvoeren van de juridische ontvankelijkheidstoets
- Casemanagement / coördinatie van de vergunningprocedures
- Beoordeling en controle van aanvragen conform de wettelijke kaders
- Behandeling adviesaanvragen
- Controle op strijdigheden en kwaliteitsbewaking vergunningverlening

De vergunningverleners van de Werkorganisatie zijn eveneens casemanager. Zij ontzorgen de klant en zorgen ervoor dat alle voor de vergunning benodigde onderdelen bij elkaar komen. De casemanager is de contactpersoon richting de aanvrager, stelt de beschikking op en is daarbij procesbewaker tot en met het moment van besluitvorming.

Team Toezicht en Handhaving

Door het team Toezicht en Handhaving worden taken verricht op het gebied van toezicht op de naleving van wet- en regelgeving, de opsporing van illegale activiteiten en onwettig gebruik, afstemming van

toezicht in regionaal en provinciaal verband en sanctionering bij het niet naleven van wet- en regelgeving. Daarbij is er sprake van een collectieve verantwoordelijkheid van het team om de werkzaamheden, zoals die zijn vastgelegd in de DVO's, naar behoren uit te voeren.

De integrale handhavingstaken worden uitgevoerd conform het signaleringssysteem zoals hiervoor besproken. Op basis van de jaarlijkse risicoanalyse (zie 2.3) wordt door de opdrachtgevende gemeenten de prioriteit van de diverse werkzaamheden bepaald.

Team APV / Bijzondere wetten

De Werkorganisatie heeft een business model voor toezicht en handhaving in het kader van de Drank- en Horecawet en het evenementenbeleid ontwikkeld. Daarin zijn kengetallen ontwikkeld op basis van opgedane ervaringen in de afgelopen jaren met deze specifieke taak. Het model maakt het mogelijk om een redelijk goede inschatting te maken van de benodigde ureninzet voor deze specifieke toezichtstaken, wat van belang is voor het genereren van input voor de DVO's.

De belangrijkste werkzaamheden bestaan uit naleving vergunningsvoorwaarden, gesteld bij verleende evenementenvergunningen periodieke controles bij (para)commerciële inrichtingen, klachtafhandeling Drank- en Horecawet, controle art. 35 bij evenementen, leeftijdscontroles bij zowel vergunningplichtige als niet-vergunningplichtige inrichtingen, controle sluitingstijden en controle inrichtingseisen

Betrekkelijk nieuw bij hiervoor genoemde werkzaamheden zijn de inbedding van bepaalde Drank- en horecacontroletaken in reguliere controletrajecten en het gegeven dat voor de DEAL-gemeenten het toezicht op naleving van de Drank- en Horecawet integraal met de verleende evenementenvergunningen zal worden opgepakt.

Gelet op de verplichte opleidingseisen zijn de toezichthouders Bijzondere Wetten / APV tevens opgeleid tot Buitengewoon Opsporingsambtenaar. Zij zijn allen beëdigd en hierdoor bevoegd om zelfstandig op te treden bij geconstateerde overtredingen van met name de APV. De Drank- en Horecawet wordt afgedaan middels bestuursrecht. De verwachting is dat in de toekomst vaker een beroep gedaan zal worden op de BOA openbare ruimte. Deze landelijke ontwikkeling heeft te maken met het feit dat de politie geen prioriteit geeft aan kleine ergernissen zoals parkeren zwerfvuil en overige overlast gevende klachten en meldingen.

Team Adviseurs

Het team Adviseurs faciliteert de primaire processen uit de hiervoor genoemde teams. De adviseurs en specialisten van het team worden ingezet op de terreinen bodem, water, Wet geluidhinder, milieu, energie, constructieberekeningen en duurzaamheid. Waar nodig worden de juridische medewerkers ingezet om de primaire processen van vergunningverlening en toezicht te ondersteunen (o.a. juridische afhandeling van een bestuursrechtelijke actie, de uitvoering van het sanctiebeleid bij overtredingen, de vertegenwoordiging van het college van burgemeester en wethouders bij bezwaar en beroep).

Team Secretariaat

Het team Secretariaat zorgt voor administratieve afhandeling en behartigt de eerste klantcontacten.

Werkwijze en planning

Van de Werkorganisatie mag worden verwacht dat zij effectief meer heeft te bieden dan de som der delen. In een continu verbeterproces wordt de planning van de uitvoeringstaken gebaseerd op het zogeheten Big Eight model (model van de dubbele regelkring). Door resultaten te meten, kan worden nagegaan of de gestelde doelen inderdaad zijn gehaald. Zo nodig worden maatregelen genomen om de procesprestaties te verbeteren. Ook door nieuwe doelen te stellen of doelen nog verder aan te scherpen op basis van evaluatie van behaalde resultaten, wordt een kwaliteitsverbetering bereikt.

De inventarisatie en opdrachtverstrekking vinden plaats in september/oktober, waarna het uitvoeringsprogramma opgesteld kan worden.

In de voortgangsrapportage (per 1 mei resp. per 1 sept.) wordt een tussenbalans gemaakt. Tenslotte wordt voor 1 maart de jaarrapportage opgesteld.

Automatisering

De Werkorganisatie maakt gebruik van de diensten van het gemeenschappelijk automatiseringskantoor GemCC. De diensten worden door middel van een dienstverleningsovereenkomst uitgevoerd. Naast de standaard werkplek software wordt gebruik gemaakt van het programma Squit XO, dat ook als Ipad-applicatie door de toezichthouders in het veld gebruikt kan worden (Squit2go).

Diverse ontwikkelingen (o.a. de komst van de Omgevingwet) stellen andere eisen aan onze informatiesystemen. Hoewel nog niet bekend is hoe die eisen precies luiden, wordt Squit XO doorontwikkeld naar een systeem dat inspeelt op de Omgevingswet. Squit XO en Squit2go worden gefaseerd vervangen door Squit 20/20 en de 'kernregistraties'. Deze kernregistraties zijn objectgerichte registraties welke gedeeld kunnen worden met ketenpartners. Hiermee ontstaat een samenwerkingsruimte en kan informatie ontsloten worden naar de zogeheten 'informatiehuizen'.

Verder wordt waarschijnlijk het gebruik van GVOP/DROP in 2017 verplicht. De GVOP/DROP is een landelijke voorziening voor het plaatsen van de officiële bekendmakingen op Officielebekendmakingen.nl. De gemeente Delfzijl publiceert al enige tijd via GVOP en heeft net als andere gemeenten ervaren dat dit een grote belasting is voor de afdeling communicatie. Het handmatig

overnemen van gegevens kan grotendeels voorkomen worden door een koppeling tussen Squit en de GVOP. WO-DEAL participeert in een werkgroep van Roxit voor de ontwikkeling van deze koppeling welke medio 2016 aangeboden wordt.

Een andere ontwikkeling die vermeld moet worden is de implementatie van een eigen registratiesysteem voor alle taken bij de Omgevingsdienst Groningen, het zogeheten LOS. De Werkorganisatie neemt namens de gemeenten deel aan het LOS-integratieteam voor afstemming tussen gemeentelijke processen, systemen en het LOS.

Een belangrijk aandachtspunt is onder meer de digitale archivering bij de gemeente en het aanleveren van digitale dossiers aan de Omgevingsdienst

Doelmatigheid en doeltreffendheid

Hoewel niet wettelijk verplicht kan het bestuur op grond van de Verordening “Doelmatigheid en doeltreffend” een onderzoek doen instellen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde bestuur. Er is geen onderzoek in dit kader geformuleerd.

Dienstverleningsovereenkomsten

Door de gemeentebesturen is bij oprichting besloten een aantal ondersteunende diensten niet in de organisatie van de Werkorganisatie op te nemen. Deze diensten worden ingekocht bij de deelnemende gemeenten en de gemeenschappelijke regeling GemCC.

Gemeente Loppersum verleent diensten op het gebied van P&O-taken en de hiermee gepaard gaande financiële taken. De gemeente Appingedam levert het archiefbeheer. De diensten op het terrein van automatisering worden geleverd door het GemCC. Met de gemeente Delfzijl zijn twee dienstverleningsovereenkomsten afgesloten voor het financieel beheer en de facilitaire diensten.

De te leveren diensten en/of producten worden in de overeenkomsten nader beschreven. Regelmatig wordt de geleverde kwaliteit en de samenwerking op basis van wederkerigheid geëvalueerd.

Financiële begroting 2017-2020

Overzicht van baten en lasten

Inclusief toelichting

Algemene uitgangspunten

De meerjarenbegroting 2017-2020 is opgesteld aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- 41,44 fte;
- Voor Cao en premiestijgingen is een percentage gehanteerd van 2,9%;
 - Loonstijging per 1-1-2016 is 3,0%;
 - Loonstijging per 1-1-2017 is 0,4%;
 - Verwachte stijging pensioenpremies is 1%;
 - In de begroting 2016 is rekening gehouden met een stijging van 1,5%.
- De lasten voor vorming en opleiding bedragen 2% van de opgenomen loonsom;
- Voor prijsstijgingen is een inflatiepercentage gehanteerd van 1%;
- In meerjarenperspectief (2018-2020) is geen rekening gehouden met inflatie en Cao-ontwikkelingen en/of premiestijgingen;
- In meerjarenperspectief (2018-2020) is rekening gehouden met verwachte periodieke salarisverhogingen;
- Het bezuinigingsplan zoals vastgesteld op 2 juli 2014 en 17 juni 2015 is verwerkt in deze meerjarenbegroting;
- De Integrale Kostprijsberekening (IKB) zoals vastgesteld op 3 april 2013;
- De IKB is gebaseerd op de (deels voorlopige) DVO's 2016.

Overzicht van baten en lasten en de toelichtingen

Categorie	Omschrijving	Concept jaarrekening 2015	Begroting 2016 ná wijziging	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
1	Loonsom	2.429.287	2.413.000	2.570.100	2.513.306	2.531.306	2.549.306
2	Personeel van derden	204.235	175.400	188.750	188.750	188.750	188.750
10	Huur	69.648	73.900	73.900	73.900	73.900	73.900
15	Standaard werkplek en telefonie	193.811	189.000	190.900	190.900	190.900	190.900
20	Shared Services	277.842	228.060	198.225	198.225	198.225	198.225
21	Shared Services facilitair (toeslag)		42.642	42.600	42.600	42.600	42.600
25	Vorming en opleiding	64.755	54.000	57.800	56.664	57.024	57.384
30	Overige facilitaire kosten	76.492	57.000	62.575	62.575	62.575	62.575
35	Overige personeelskosten	191.491	157.400	148.442	146.442	146.442	146.442
40	Kapitaallasten	21.377	26.100	25.608	11.828	11.828	11.828
45	Onderhoudskst. software en abonn.	134.895	132.300	133.525	133.525	133.525	133.525
60	Toevoeging dubieuze debiteuren	439.085	-	-	-	-	-
Totaal lasten		4.102.918	3.548.802	3.692.425	3.618.715	3.637.075	3.655.435
81	Overige bijdragen gemeenten	156.269	6.400	6.475	6.475	6.475	6.475
83	Bijdrage ministerie	10.331	-	-	-	-	-
84	Bijdrage Omgevingsdienst	49.000	-	-	-	-	-
85	Overige baten	128.998	106.100	107.150	107.150	107.150	107.150
86	Bijdrage Gaswinning	945.522	-	-	-	-	-
Totaal baten		1.290.120	112.500	113.625	113.625	113.625	113.625
80	Bijdrage DEAL-gemeenten	3.336.751	3.292.002	3.507.756	3.510.840	3.529.200	3.547.560
89	Financieringslasten	403-	-	-	-	-	-
50	Onvoorziene uitgaven	-	5.700-	5.750-	5.750-	5.750-	5.750-
Totaal algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		3.336.348	3.286.302	3.502.006	3.505.090	3.523.450	3.541.810
Saldo van baten en lasten		523.550	150.000-	76.794-	-	-	-
90	Mutaties in reserves	16.600	150.000	76.794	-	-	-
Gerealiseerde/geraamde resultaat		540.150	-	-	-	-	-

Toelichting per categorie (2017)

Categorie 1 en 2 (loonsom en flexibele schil) – verschil € 170.450 nadelig inclusief € 76.000 incidenteel (VT 2016)

Beide categorieën vormen samen de totale loonsom. De totale loonsom is in de personele begroting 2016 zijn bepaald op € 2.720.000. De loonsom 2017 is berekend op basis van de algemene uitgangspunten (zie pagina 28). In de begroting 2016 is rekening gehouden met een cao- en premiestijging van 1,5%. Indien we uitgaan van de personele begroting 2016 dan kunnen we de volgende opstelling maken:

Loonsom 2016 (41,44 fte)	2.720.000
Periodieke verhogingen en andere mutaties 2017	20.000
Basis voor Cao en premiestijging	<u>2.740.000</u>
Cao en premiestijging 2016/2017 (2,9%)	79.000
VT 2016 i.v.m. invoering Individueel KeuzeBudget	76.000
Loonsom 2017 o.b.v. loonsom 2016	<u>2.895.000</u>

De personele begroting 2017 (€ 2.890.450 - 41,44 fte) is nagenoeg gelijk aan deze berekening.

In de financiële begroting is vervolgens opgenomen:	2017	2016
Personele begroting	2.890.450	2.720.000
Uitkeringsverplichting	-	-43.300
Bezuiniging (1 ^e deel)	-43.300	-
Bezuiniging (2 ^e deel)	-8.000	-8.000
Aanpassing budget 2016 i.v.m. verminderd werkaanbod	-66.300	-66.300
Efficiencymaatregel (Squit2Go)	-14.000	-14.000
Loonsom	<u>2.758.850</u>	<u>2.588.400</u>
Categorie 1 Loonsom	2.570.100	2.413.000
Categorie 2 Flexibele schil	188.750	175.400
Loonsom	<u>2.758.850</u>	<u>2.588.400</u>

Categorie 10 (Huur)

Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2016.

Categorie 15 (Standaard werkplek en telefonie) – verschil € 1.900 nadelig

De hogere lasten worden veroorzaakt door de verwachte inflatie.

Categorie 20 (Shared Services) – verschil € 29.835 voordelig

De lagere lasten worden veroorzaakt door het bezuinigingsplan zoals vastgesteld in 2014 en 2015 (zie bijlage 1).

Categorie 21 (Shared Services facilitair (toeslag)) – verschil € 42 voordelig

De wijziging ten opzichte van 2016 is nihil (afronding).

Categorie 25 (Vorming en opleiding) – verschil € 3.800 nadelig

De lasten voor vorming en opleiding bedragen 2% van de opgenomen loonsom. Een stijging van de loonsom betekent ook een stijging van het budget Vorming en opleiding.

Categorie 30 (Overige facilitaire kosten) – verschil € 5.575 nadelig

De hogere lasten zijn een gevolg de bezuiniging (€ 4.000 – voordeel), een herschikking van budgetten (€ 9.000 – nadeel) en de verwachte inflatie (€ 575). De herschikking van budgetten is budgettair neutraal opgenomen in de begroting.

Categorie 35 (Overige personeelskosten) – verschil € 8.958 voordelig

De lagere lasten zijn een gevolg de bezuiniging (€ 2.000 – voordeel), een herschikking van budgetten (€ 1.600 – voordeel) en de verwachte inflatie (€ 1.450). De herschikking van budgetten is budgettair neutraal opgenomen in de begroting.

Categorie 40 (Kapitaallasten) – verschil € 492 voordelig

De lagere lasten zijn een gevolg van een herschikking van budgetten.

Categorie 45 (Onderhoudskosten software en abonnementen) – verschil € 1.225 nadelig

De hogere lasten worden veroorzaakt door de verwachte inflatie.

Categorie 50 (onvoorziene uitgaven) – verschil € 50 nadelig

De wijziging ten opzichte van 2016 is nihil.

Categorie 80 (Bijdrage gemeenten) – verschil € 215.754 nadelig

Voor de beoordeling van de bijdrage 2017 nemen we het budget uit de meerjarenbegroting 2016-2020 (jaarschijf 2017) als uitgangspunt:

Bijdrage 2017 (conform de begroting 2016)	3.538.980
Bezuinigingsplan (jaarschijf 2017)	-43.300
Restant bezuinigingsplan (jaarschijf 2015 + 2016)	-69.398
Restant bezuinigingsplan (jaarschijf 2017)	-33.782
Begroting 2017 ná wijziging	<u>3.392.500</u>

Wijziging budgetten:

Uitkeringsverplichtingen (tot en met 2016)	43.300
Lonen (cao, premiestijging en periodieken)	64.456
Lonen (VT Individueel KeuzeBudget)	76.794
Bijdrage Algemene reserve	-76.794

Vorming en opleidingen	3.800
Inflatie baten en lasten 2017 en afronding	3.700
Bijdrage 2017	3.507.756

De bijdrage voor de individuele gemeenten voor het begrotingsjaar 2017 is op basis van de (deels voorlopige) DVO's 2016 als volgt bepaald:

	Delfzijl	Eemsmond	Appingedam	Loppersum	Totaal
Bijdrage 2017	1.349.588	821.456	553.790	782.922	3.507.756

M.i.v. 2016 is de bijdrage van de individuele gemeente gebaseerd op de Integrale Kostprijs Berekening (IKB). De berekening voor het begrotingsjaar 2017 is gebaseerd op de uitkomsten van de (deels voorlopige) DVO's 2016. Het aantal uren op basis van deze DVO's bedragen 34.707 uren.

De totale direct productieve uren kunnen als volgt worden verklaard:

- DVO's DEAL gemeenten 34.707 uren
- Dossier Gaswinning 6.000 uren
- Stelpost Werken voor derden 1.550 uren
- Flexibele schil (i.v.m. afkomen van budgetten) 2.308 uren
- Flexibele schil (i.v.m. vervanging ziekte) 1.800 uren
- Teamcoördinatoren 800 uren
- Functies die geen onderdeel uitmaken van de PDC (incl. afronding) 3.784 uren

Totaal aantal uren **50.949 uren**

Categorie 81 (Overige bijdrage gemeenten) – verschil € 75 voordelig

Geen bijzonderheden. Betreft de bijdrage van de gemeente Delfzijl voor de inzet van de marktmeester.

Categorie 85 (Overige baten) – verschil € 1.050 voordelig

Geen bijzonderheden. Betreft een stelpost van verwachte opdrachten van niet DEAL-gemeenten.

Meerjarenperspectief (2018-2020)

In meerjarenperspectief is rekening gehouden met de volgende mutaties ten opzichte van de vorige jaarschijf:

	2016	2017	2018	2019	2020
Bijdrage gemeenten	3.292.002	3.507.756	3.510.840	3.529.200	3.547.560
Mutaties per jaar		215.754	3.084	18.360	18.360

Verklaring van de mutaties per jaar:

1	Loonsom (Cao en periodieken)	170.450	56.794-	18.000	18.000
2	Uitkeringsverplichtingen	43.300			
25	Vorming en opleiding	3.800	1.136-	360	360
90	Mutaties in reserves (eenmalig in 2016)	150.000	-	-	-
90	Mutaties in reserves (Individueel KeuzeBudget 2017)	76.794-	76.794		
Div.	Bezuinigingsplan (jaarschijven)	79.082-	15.780-	-	-
Div.	Prijsstijgingen 2017 (1%)	4.080	-	-	-
		215.754	3.084	18.360	18.360

De bijdrage 2017 is 6,6% hoger dan de bijdrage 2016. De bijdrage 2016 is inclusief een onttrekking aan de Algemene reserve ad € 150.000. De vergelijkbare verhoging ten opzichte van 2016 bedraagt € 65.754 (+1,9% t.o.v. de bijdrage 2016 en exclusief de onttrekking aan de Algemene reserve) waarvan 2,9% betrekking heeft op de stijging van de salarissen en sociale lasten.

De onttrekking uit de Algemene reserve ad € 150.000 heeft betrekking op de eventuele compensatie van de nadeelgemeenten in verband met de invoering IKB.

Toelichting per categorie (Meerjarenperspectief)

Categorie 1 en 2 (Loonsom en flexibele schil)

Loonsom

De mutatie ad € 170.450 ten opzichte van 2016 houdt verband met de verwachte CAO en premiestijgingen ad € 79.500 (2,9%). In verband met de invoering van het Individueel KeuzeBudget komt zowel de vakantietoeslag over 2016 (7/12 deel) als de vakantietoeslag 2017 tot uitkering. Dit betekent een eenmalig nadeel van € 76.794. In 2017 komt 19/12 deel tot uitkering. Het resterende verschil heeft betrekking op diverse kleine mutaties in de personele begroting (o.a. periodieken - € 14.000).

De hogere lasten ad € 43.300 zijn een gevolg van de Uitkeringsverplichtingen 2012-2016. Van 2013 tot en met 2016 is het betaalde voorschot in 4 jaarlijkse termijnen met de deelnemende gemeenten

verrekend, door het budget van de flexibele schil te verlagen. Eind 2016 is het volledige voorschot verrekend. Hetzelfde bedrag is ingezet als bezuiniging in 2017 (onderdeel van € 79.082).

Het voorstel is om de eenmalige verhoging van de loonsom (i.v.m. de invoering van het Individueel keuzeBudget) uit de Algemene reserve te dekken. Door deze incidentele onttrekking wordt de bijdrage van de DEAL-gemeenten niet verhoogd.

In meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met te verwachten periodieke verhogingen van resp. € 20.000, € 18.000 en € 18.000.

Categorie 25 (Vorming en opleiding)

De post Vorming en opleiding bedraagt 2% van de omvang van de loonsom. Een stijging van de loonsom betekent ook een stijging (of daling) van deze categorie.

Categorie Div. (Bezuinigingsplan)

Ten opzichte van 2016 wordt het vastgestelde bezuinigingsplan voor de jaarschijven 2017 en 2018 in mindering gebracht. Het vastgestelde bezuinigingsplan is volledigheidshalve opgenomen in bijlage 1 bij deze begroting.

Categorie Div. (Prijsstijging 2017 (1,0%))

Betreft de aanpassing van de verwachte inflatie van de baten en lasten voor zover nodig wordt geacht.

Overzicht incidentele lasten en baten

In de meerjarenbegroting 2017 – 2020 is een incidentele last opgenomen van € 76.794 (VT 2016) in verband met de invoering van het Individueel KeuzeBudget per 1-1-2017. Overigens is het voorstel om deze incidentele last te onttrekken aan de Algemene reserve.

EMU-Saldo

Gemeenschappelijke regelingen zijn vrijgesteld voor de aanlevering van lv3-informatie. Om deze reden is de berekening van het EMU-saldo niet opgenomen.

Uiteenzetting financiële positie

Investeringsen

Op dit moment wordt (wederom) onderzocht welke ICT-componenten onderdeel uitmaken van de vaste bijdrage aan GemCC. De uitkomst van het onderzoek kan aanleiding zijn om een investeringsplan op te stellen. Vooralsnog is géén investeringsplan opgenomen in deze meerjarenbegroting.

Ontwikkeling Algemene reserve

De Algemene Reserve in meerjarenperspectief is als volgt vast te stellen. Het resultaat (de uitkomst van baten en lasten) van de Werkorganisatie wordt verdeeld over de deelnemende gemeenten op basis van de afgesproken verdeelsleutels.

Het saldo van de Algemene reserve ultimo 2015 bedraagt, ná de verwerking van het resultaat uit de (concept) jaarrekening 2015, € 402.000 positief. In 2015 heeft het bestuur besloten om in 2016 maximaal € 150.000 in te zetten voor de nadeelgemeenten in verband met de invoering van de Integrale Kostprijsberekening.

Algemene reserve	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Stand 31-12
2015	170.758	152.203	16.600	306.361
2016	306.361	95.835 1)	150.000 2)	252.196
2017	252.196	-	76.794 3)	175.402
2018	175.402	-	-	175.402
2019	175.402	-	-	175.402
2020	175.402	-	-	175.402

- 1) Bestemming resultaat (concept) jaarrekening 2015.
- 2) Invoering Integrale Kostprijs Berekening (IKB) nadeelgemeenten.
- 3) Individueel KeuzeBudget 2017.

Ontwikkeling Voorzieningen

De ontwikkeling van de voorziening Uitkeringsverplichtingen is als volgt:

Voorziening	Stand 1-1	Vermeerdering	Vermindering	Vrijval	Stand 31-12
2015	73.071	-	34.231	-	38.840
2016	38.840	-	38.840	-	-
2017	-	-	-	-	-
2018	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-

Vaststellingsbesluit

Vastgesteld door het algemeen bestuur in haar openbare vergadering van dd-mm-jjjj.

De voorzitter,

De secretaris,

Mw. M. van Beek

Dhr. G.H. Aalderink

Bijlage 1 – Bezuinigingsplan 2015-2018

Totale bezuiniging (mutatie per jaar)

	2015	2016	2017	2018
1 Loonkosten	64.042	-	-	-
2 Flexibele schil	-	-	43.300	-
15 Standaard werkplek en telefonie	9.000	-	-	-
20 Shared Services	48.680	7.160	29.782	-
21 Shared Services acilitair (toeslag)	1.958	-	-	-
30 Overige facilitaire kosten	1.500	8.500	4.000	-
35 Overige personeelskosten	20.298	7.075	2.000	2.000
40 Kapitaallasten	-	-	-	13.780
45 Onderhoudskosten software em abonnementen	3.500	-	-	-
	148.978	22.735	79.082	15.780
Totaal jaarschijven				266.575
Flexibele schil				68.800
3 fte naar ODG				21.125
Herijking werkcultuur				1.500
Totaal bezuinigingen				358.000